

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Αναβάθμιση του θεσμού του εθελοντή πυροσβέστη και των εθελοντικών πυροσβεστικών υπηρεσιών».

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

1. ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Το παρόν σχέδιο νόμου έχει ως στόχο την επικαιροποίηση και αναδιαμόρφωση του θεσμικού πλαισίου το οποίο αφορά στους εθελοντές πυροσβέστες και τους εθελοντικούς πυροσβεστικούς σταθμούς και κλιμάκια. Ο θεσμός του εθελοντή πυροσβέστη ο οποίος καθιερώθηκε για πρώτη φορά στην ελληνική επικράτεια με την θέση σε ισχύ του ν. 1951/1991, απέβλεπε στην αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των αναγκών πυροπροστασίας σε όλο τον ελλαδικό χώρο και κυρίως σε περιοχές στις οποίες λόγω έλλειψης μόνιμου προσωπικού, οι ανάγκες αυτές εμφανίζονται ιδιαίτερα αυξημένες. Με τον τρόπο αυτό η χώρα μας θέλησε να υιοθετήσει τη στρατηγική που ήδη εφαρμοζόταν επιτυχώς και στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες, αναφορικά με την ενίσχυση της πυροπροστασίας με σκοπό την προσφορότερη προστασία του κοινωνικού συνόλου και του περιβάλλοντος.

Από την θέση σε ισχύ του ν. 1951/1991 μέχρι σήμερα, έχουν επέλθει πολλές αλλαγές στην στρατηγική που εφαρμόζει η χώρα μας ως προς την παροχή προστασίας των πολιτών και των περιουσιών τους αλλά και του φυσικού περιβάλλοντός της από πυρκαγιές, θεομηνίες και άλλες φυσικές καταστροφές. Τις αλλαγές αυτές σηματοδότησε η μεταβίβαση της αρμοδιότητας της καταστολής των πυρκαγιών σε δασικές και αγροτοδασικές εκτάσεις στο Πυροσβεστικό Σώμα με την θέση σε ισχύ του ν. 2612/1998, γεγονός το οποίο είχε ως συνέπεια την επέλευση ριζικών αλλαγών στον τρόπο παροχής πυροπροστασίας στη χώρα μας και κατ' επέκταση στον τρόπο με τον οποίο ασκούνται οι σχετικές αρμοδιότητες από τους αντίστοιχους φορείς. Οι μεταβολές αυτές καθιστούν απολύτως επιβεβλημένη την αναμόρφωση και τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου εντός του οποίου προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στο κοινωνικό σύνολο οι εθελοντές πυροσβέστες, προκειμένου ο εν λόγω θεσμός να καταστεί λειτουργικότερος και αποτελεσματικότερος, αλλά να και να δοθούν τα απαιτούμενα κίνητρα με σκοπό την προσέλκυση περισσότερων πολιτών στον εθελοντισμό και ειδικότερα σε εκείνον που αφορά τις δραστηριότητες του Πυροσβεστικού Σώματος.

2. ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΘΕΛΟΝΤΗ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΥ ΤΟΥ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Άρθρο 1

Σκοπός και αποστολή

Το άρθρο 1 αναφέρεται στο σκοπό του θεσμού του Εθελοντή Πυροσβέστη, τον προορισμό και την αποστολή του που είναι η εθελούσια συμμετοχή των πολιτών στην αντιμετώπιση των αναγκών πυροπροστασίας της Ελληνικής Επικράτειας, η ασφάλεια και προστασία της ζωής και της και της περιουσίας των πολιτών και του Κράτους, του φυσικού περιβάλλοντος και ιδίως του δασικού πλούτου της Χώρας, από τους κινδύνους των πυρκαγιών, θεομηνιών και άλλων καταστροφών. Περαιτέρω προσδιορίζεται ο τιμητικός και άμισθος χαρακτήρας του έργου του εθελοντή Πυροσβέστη

Άρθρο 2

Απόκτηση ιδιότητας του Εθελοντή Πυροσβέστη

1. Το άρθρο 2 καθορίζει ποια πρόσωπα νομιμοποιούνται να αποκτήσουν την ιδιότητα του Εθελοντή Πυροσβέστη, δηλαδή οι πολίτες Κρατών – Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ηλικίας 18 έως 65 ετών, τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία απόκτησης της συγκεκριμένης ιδιότητας και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Επισημαίνεται ότι δεν μπορούν να αποκτήσουν την ιδιότητα του Εθελοντή Πυροσβέστη άτομα που έχουν τελεσίδικα καταδικαστεί για αδικήματα του ποινικού δικαίου και προβλέπεται η σύσταση ειδικού μητρώου καταχώρησης Εθελοντών Πυροσβεστών στην αρμόδια διεύθυνση του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος.

Άρθρο 3

Εκπαίδευση Εθελοντών Πυροσβεστών

1. Το άρθρο 3 ρυθμίζει ζητήματα σχετικά με την εκπαίδευση των Εθελοντών Πυροσβεστών. Ειδικότερα ορίζεται ότι η εισαγωγική εκπαίδευση των υποψηφίων Εθελοντών Πυροσβεστών πραγματοποιείται από την Πυροσβεστική Ακαδημία, είτε στις εγκαταστάσεις της είτε στις εγκαταστάσεις των αντίστοιχων επαγγελματικών Πυροσβεστικών Υπηρεσιών. Είναι υποχρεωτική για τους υποψηφίους και αποσκοπεί στην εξοικείωσή τους με το πυροσβεστικό έργο, πραγματοποιείται δε βάσει προγράμματος το οποίο καταρτίζεται από την

Πυροσβεστική Ακαδημία. Μετά το πέρας αυτής, οι εκπαιδευόμενοι υποβάλλονται σε πρακτικές δοκιμασίες και γραπτές εξετάσεις προκειμένου να διαπιστωθεί το επίπεδο κατανόησης και αφομοίωσης των θεμάτων που διδάχθηκαν. Οι αποτυχόντες στις πρακτικές δοκιμασίες δεν δικαιούνται να συμμετάσχουν στις γραπτές εξετάσεις που ακολουθούν. Οι επιτυχόντες και στα δυο είδη εξετάσεων τυγχάνουν πιστοποίησης εκπαίδευσης Εθελοντή Πυροσβέστη και ακολούθως, εγγράφονται στο Ειδικό Μητρώο Εθελοντών Πυροσβεστών, παραλαμβάνουν την Ειδική Κάρτα Εθελοντή Πυροσβέστη και αναλαμβάνουν τα καθήκοντά τους στις Επαγγελματικές και Εθελοντικές Υπηρεσίες του Πυροσβεστικού Σώματος. Η εκπαίδευση των Εθελοντών Πυροσβεστών δεν περιορίζεται στην εισαγωγική αλλά εξακολουθεί και μετά την ανάληψη των καθηκόντων τους καθ' όλη τη διάρκεια της προσφοράς εθελοντικής υπηρεσίας, με μέριμνα των επαγγελματικών Πυροσβεστικών Υπηρεσιών.

Άρθρο 4 **Κίνητρα προσέλευσης πολιτών** **ως Εθελοντές Πυροσβέστες**

Με το άρθρο 4 καθορίζεται το ποσοστό πλήρωσης των εκάστοτε κενών οργανικών θέσεων του Πυροσβεστικού Σώματος από Εθελοντές Πυροσβέστες σε 25% και τίθεται ως προϋπόθεση για την συμμετοχή τους στους διαγωνισμούς πρόσληψης η κατ' ελάχιστον τριετής ευδόκιμη εθελοντική υπηρεσία. Επίσης προβλέπεται η δυνατότητα εισόδου των εθελοντών πυροσβεστών στα πρατήρια και τις λέσχες των Σωμάτων Ασφαλείας. Η διάταξη αυτή σκοπεί στην θεσμοθέτηση κινήτρων προσέλευσης πολιτών στο έργο του εθελοντή πυροσβέστη.

Άρθρο 5 **Ασφαλιστική κάλυψη των Εθελοντών Πυροσβεστών - Αστική Ευθύνη**

Με το άρθρο 5 προβλέπεται η υποχρέωση του ασφαλιστικού φορέα της κύριας εργασίας των εθελοντών πυροσβεστών να τους ασφαλίζουν για ατυχήματα κατά την εκπαίδευση ή την προσφορά υπηρεσίας, ως ατυχήματα στα πλαίσια της κύριας απασχόλησής τους και εξαιτίας αυτής. Προβλέπεται περαιτέρω η παροχή νοσοκομειακής και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στους Εθελοντές Πυροσβέστες οι οποίοι τραυματίστηκαν κατά την εισαγωγική εκπαίδευση ή την προσφορά εθελοντικής υπηρεσίας και δεν είναι ασφαλισμένοι σε δικό τους ασφαλιστικό φορέα, με τους ίδιους όρους που αυτή παρέχεται και στους επαγγελματίες πυροσβέστες. Επιπλέον επεκτείνονται οι διατάξεις περί αστικής ευθύνης των πυροσβεστικών υπαλλήλων στα πλαίσια της άσκησης των καθηκόντων τους και στους εθελοντές πυροσβέστες, εξαιρουμένου του χρονικού διαστήματος εκπαίδευσής τους. Τέλος προβλέπεται η σύσταση Ειδικού Λογαριασμού Αλληλοβοήθειας για τους εθελοντές πυροσβέστες και προτείνεται η

επέκταση των διατάξεων σχετικά με την πρόσληψη στο Πυροσβεστικό Σώμα συγγενών πυροσβεστικών υπαλλήλων οι οποίοι απεβίωσαν κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας και εξαιτίας αυτής και στους εθελοντές πυροσβέστες οι οποίοι πληρούν τις ίδιες προϋποθέσεις.

Άρθρο 6 **Υποχρεώσεις και κίνητρα Εργοδοτών**

Με το άρθρο 6 καθιερώνεται η υποχρέωση των εργοδοτών να επιτρέπουν στους υπαλλήλους τους που έχουν την ιδιότητα του εθελοντή πυροσβέστη, να συμμετέχουν σε επιχειρήσεις του Πυροσβεστικού Σώματος κάθε φορά που καλούνται προς τούτο, ενώ παράλληλα προβλέπεται ότι ο χρόνος απασχόλησής τους σε πυροσβεστικά καθήκοντα, λογίζεται ως χρόνος απασχόλησης στην κύρια εργασία τους. Περαιτέρω προβλέπεται ότι σε περίπτωση απασχόλησης του εθελοντή πυροσβέστη σε επιχείρηση του Πυροσβεστικού Σώματος, η οποία λαμβάνει χώρα σε περιοχή που έχει κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, ο εργοδότης του απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής ασφαλιστικής εισφοράς υπέρ αυτού ενώ δημιουργείται αντίστοιχη υποχρέωση του Δημοσίου.

Άρθρο 7 **Στολή - Ατομικός προστατευτικός εξοπλισμός**

Με το άρθρο 7 προβλέπεται η παροχή στους Εθελοντές Πυροσβέστες με δαπάνη του Δημοσίου, στολής και ατομικού προστατευτικού εξοπλισμού υπό την προϋπόθεση ότι έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς την εισαγωγική βασική εκπαίδευση. Ορίζεται ότι τα χορηγούμενα είδη θα έχουν τις ίδιες προδιαγραφές με τα αντίστοιχα των μονίμων πυροσβεστών. Προβλέπεται επίσης η επιστροφή αυτών σε περίπτωση απώλειας της ιδιότητας του εθελοντή πυροσβέστη.

Άρθρο 8 **Υπηρεσιακή άδεια οδηγού – χειριστή Πυροσβεστικών Οχημάτων - Μηχανημάτων**

Με το άρθρο 8 ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τη διαδικασία απόκτησης υπηρεσιακής άδειας οδηγού-χειριστή πυροσβεστικών οχημάτων και μηχανημάτων από εθελοντές πυροσβέστες. Ειδικότερα προσδιορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά (επικυρωμένο αντίγραφο πολιτικής άδειας οδήγησης σε ισχύ, δύο έγχρωμες φωτογραφίες τύπου ταυτότητας), ορίζεται ότι ως προς τη διαδικασία πρακτικής εξέτασης, χορήγησης και αφαίρεσης της συγκεκριμένης άδειας εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις που ισχύουν για το μόνιμο πυροσβεστικό

προσωπικό και καθορίζονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες ανακαλούνται οι χορηγηθείσες άδειες (εγκατάλειψη τραυματισμένου ατόμου όταν ο τραυματισμός προκλήθηκε από υπηρεσιακό όχημα που οδηγούσε εθελοντής πυροσβέστης, υπαίτια πρόκληση δύο σοβαρών τροχαίων ατυχημάτων σε χρονικό διάστημα δύο ετών, λόγοι υγείας που δεν επιτρέπουν την εκτέλεση των καθηκόντων του οδηγού, απώλεια ιδιότητας εθελοντή πυροσβέστη, παύση ισχύος της πολιτικής άδειας οδήγησης). Εν κατακλείδι ορίζεται ότι σε περίπτωση πρόκλησης τροχαίου ατυχήματος από εθελοντές πυροσβέστες, εφαρμόζονται οι διατάξεις που ρυθμίζουν τα σχετικά ζητήματα για το μόνιμο πυροσβεστικό προσωπικό.

Άρθρο 9

Υποχρεώσεις Εθελοντών Πυροσβεστών-Εκτέλεση Υπηρεσίας

Στο άρθρο 9 ορίζονται οι υποχρεώσεις του εθελοντή πυροσβέστη οι οποίες είναι οι ακόλουθες:

1. Υποχρέωση εκπαίδευσης σ' όλα τα θέματα που έχουν σχέση με την αποστολή του.
2. Υποχρέωση έγκαιρης προσέλευσης στην Υπηρεσία, σε περίπτωση κλήσης για αντιμετώπιση συμβάντος ή για εκτέλεση υπηρεσίας.
3. Υποχρέωση να φέρει την πυροσβεστική στολή και τον ατομικό προστατευτικό εξοπλισμό κατά την εκτέλεση υπηρεσίας και να ενεργεί με θάρρος και αυταπάρνηση για την εκπλήρωση της αποστολής του.
4. Υποχρέωση εκτέλεσης των καθηκόντων του σύμφωνα με τους κανόνες της πυροσβεστικής τέχνης και τις οδηγίες των εκάστοτε Προϊσταμένων/Αξιωματικών.
5. Υποχρέωση εκτέλεσης τριών τουλάχιστον οκτάωρων Υπηρεσιών ανά μήνα στην Υπηρεσία όπου ανήκουν. Δυνατότητα απουσίας από τα καθήκοντά τους μέχρι δύο (2) μήνες συνεχόμενα ανά έτος, χωρίς να διακόπτεται η συνέχεια της εθελοντικής ιδιότητας, υπό την προϋπόθεση ότι οι οφειλόμενες υποχρεωτικές Υπηρεσίες για το διάστημα απουσίας θα εκτελεστούν επιπρόσθετα, εντός του τετραμήνου που ακολουθεί από την επιστροφή τους. Προβλέπεται επίσης ότι οι Εθελοντές Πυροσβέστες που προσφέρουν Υπηρεσία σε Εθελοντικά Πυροσβεστικά Κλιμάκια τα οποία λειτουργούν σε εποχική βάση, δεν υποχρεούνται να εκτελούν Υπηρεσίες μετά την αναστολή λειτουργίας των ανωτέρω Κλιμακίων, μπορούν ωστόσο να εκτελούν Υπηρεσία στον οικείο Επαγγελματικό Πυροσβεστικό Σταθμό σε περίπτωση που το επιθυμούν. Τέλος προβλέπεται η, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, δυνατότητα των εθελοντών πυροσβεστών να μετακινούνται σε άλλη Επαγγελματική Εθελοντική Πυροσβεστική Υπηρεσία.

Άρθρο 10 **Βαθμολογική εξέλιξη Εθελοντών Πυροσβεστών**

Με το άρθρο 10 ρυθμίζεται η βαθμολογική εξέλιξη των Εθελοντών Πυροσβεστών. Ειδικότερα προβλέπεται η προαγωγή τους στους βαθμούς του Εθελοντή Αρχιπυροσβέστη και Εθελοντή Πυρονόμου με τη συμπλήρωση πέντε (5) ετών σε καθένα από τους βαθμούς αυτούς. Ορίζεται ότι οι βαθμοί είναι τιμητικοί και άμισθοι και ότι απονέμονται με απόφαση του Αρχηγού Πυροσβεστικού Σώματος μετά από πρόταση του Διοικητή της Εθελοντικής ή της Επαγγελματικής Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.

Άρθρο 11 **Ηθικές και υλικές αμοιβές**

Με το άρθρο 11 επεκτείνεται η ισχύς των διατάξεων που προβλέπουν την απονομή ηθικών και υλικών αμοιβών στο μόνιμο πυροσβεστικό προσωπικό και στους εθελοντές πυροσβέστες. Επιπλέον προβλέπεται και η χορήγηση εφάπαξ ειδικής αποζημίωσης σε εθελοντές πυροσβέστες, οι οποίοι έχουν πάρει μέρος σε επιχειρήσεις του Πυροσβεστικού Σώματος για την αντιμετώπιση μεγάλων συμβάντων, εξαιτίας των οποίων η περιοχή στην οποία εδρεύει η υπηρεσία (εθελοντική ή επαγγελματική) είχε κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Επίσης καθιερώνεται η 5^η Δεκεμβρίου ως ημέρα του Εθελοντή Πυροσβέστη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β´

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Άρθρο 12 **Απώλεια ιδιότητας Εθελοντή Πυροσβέστη**

Με το άρθρο 12 καθορίζεται ως όριο αποχώρησης των εθελοντών πυροσβεστών από την προσφορά εθελοντικής υπηρεσίας το 65^ο. Επιπλέον καθορίζονται και οι περιπτώσεις κατά τις οποίες αφαιρείται η ιδιότητα του Εθελοντή Πυροσβέστη και οι οποίες είναι οι ακόλουθες:

- α. Σοβαροί λόγοι υγείας που δεν επιτρέπουν την εκτέλεση των καθηκόντων.
- β. Καταδίκη σε περίπτωση τέλεσης ποινικού αδικήματος.
- γ. Αδικαιολόγητη άρνηση εκτέλεσης Υπηρεσίας.
- δ. Πλημμελής εκτέλεση των καθηκόντων.
- ε. Ανάρμοστη και απρεπής διαγωγή εντός και εκτός Υπηρεσίας και
- στ. Ίδια επιθυμία

Στις περιπτώσεις απώλειας της ιδιότητας του εθελοντή πυροσβέστη για τους λόγους β´, γ´, δ´ και ε´, η επανάκτησή της καθίσταται εφεξής αδύνατη. Η ρύθμιση

αυτή αποβλέπει στην οριστική απομάκρυνση ατόμων ακατάλληλων ή απρόθυμων να προσφέρουν εθελοντική υπηρεσία.

Άρθρο 13 **Αναστολή Ιδιότητας Εθελοντή Πυροσβέστη**

Με το άρθρο 13 ρυθμίζονται οι περιπτώσεις αναστολής της ιδιότητας του Εθελοντή Πυροσβέστη. Οι περιπτώσεις αυτές είναι οι ακόλουθες:

- α. Υπηρετηση στρατιωτικής θητείας.
- β. Μετάβαση στο εξωτερικό για σπουδές.
- γ. Μακροχρόνια αναρρωτική άδεια πέραν των δύο (2) μηνών.
- δ. Οποιαδήποτε άλλη επαρκώς αιτιολογημένη περίπτωση.

Εισάγεται ειδική ρύθμιση για τις εθελόντριες πυροσβέστριες έτσι ώστε να αναστέλλεται η ιδιότητά τους για το χρονικό διάστημα της κύησης και της γαλουχίας, υπό την προϋπόθεση της προσκόμισης ιατρικής βεβαίωσης η οποία να πιστοποιεί ότι για το εν λόγω χρονικό διάστημα δεν είναι δυνατή η προσφορά εθελοντικών υπηρεσιών. Αντίθετα σε περίπτωση μη προσκόμισης σχετικής βεβαίωσης, προσφέρει εθελοντική υπηρεσία υπό την προϋπόθεση ότι δεν εκτίθεται σε κινδύνους οι οποίοι ενδέχεται να βλάψουν την υγεία της ή την ασφάλειά της. Σε κάθε περίπτωση, δεν επιτρέπεται η προσφορά εθελοντικής υπηρεσίας κατά τη διάρκεια της νύχτας.

Οι ως άνω ρυθμίσεις αποσκοπούν στη διευκόλυνση των εθελοντών σε εξαιρετικές περιπτώσεις κατά τις οποίες υποχρεούνται να απέχουν για μεγάλο χρονικό διάστημα από την προσφορά εθελοντικής υπηρεσίας χωρίς δική τους υπαιτιότητα κατά τρόπο ώστε να μην χάνουν αφενός μεν την ιδιότητα του εθελοντή πυροσβέστη και τα συνδεόμενα με αυτή προνόμια, αφετέρου δε να μην χάνεται ο ήδη διανυθείς χρόνος με την ιδιότητα αυτή.

Άρθρο 14 **Ποινές**

Με το άρθρο 14 εισάγεται για πρώτη φορά πρόβλεψη σχετικά με το πειθαρχικό δίκαιο των εθελοντών πυροσβεστών. Ειδικότερα, προβλέπεται η αναλογική εφαρμογή των διατάξεων περί πειθαρχικού δικαίου οι οποίες ισχύουν για το μόνιμο πυροσβεστικό προσωπικό, ενώ ως προς τις ποινές, καθιερώνεται η πειθαρχική ποινή της αναστολής της ιδιότητας του Εθελοντή Πυροσβέστη για ένα έτος, στην περίπτωση που ο Εθελοντής Πυροσβέστης διαπράξει πειθαρχικό παράπτωμα το οποίο, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για το μόνιμο πυροσβεστικό προσωπικό, τιμωρείται με κατώτερη πειθαρχική ποινή και η πειθαρχική ποινή της αφαίρεσης της ιδιότητας του Εθελοντή Πυροσβέστη στην περίπτωση διάπραξης πειθαρχικού παραπτώματος το οποίο, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για το μόνιμο πυροσβεστικό προσωπικό, τιμωρείται με ανώτερη πειθαρχική ποινή. Η ρύθμιση αυτή αποβλέπει στην κάλυψη υφιστάμενου νομικού κενού σχετικά με την μεταχείριση των εθελοντών πυροσβεστών που δεν

επιδεικνύουν την δέουσα συμπεριφορά κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους τόσο προς το μόνιμο πυροσβεστικό προσωπικό όσο και ως προς τους πολίτες. Η πειθαρχία, ως καταρχήν ενσυνείδητη συμπεριφορά, η οποία εν συνεχεία οριοθετείται από ένα πλέγμα κανόνων, αποτελεί υψίστης σημασίας συνθήκη για την εκτέλεση του πυροσβεστικού έργου, λόγω της φύσης του και του ομαδικού του χαρακτήρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ **ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ**

Άρθρο 15 **Ίδρυση Εθελοντικών Πυροσβεστικών Υπηρεσιών**

Με το άρθρο 15 εισάγεται η διάκριση των Εθελοντικών Πυροσβεστικών Υπηρεσιών σε Εθελοντικούς Πυροσβεστικούς Σταθμούς Α΄ και Β΄ Τάξης και Εθελοντικά Πυροσβεστικά Κλιμάκια. Οι Εθελοντικοί Πυροσβεστικοί Σταθμοί προβλέπεται ότι ιδρύονται σε Ο.Τ.Α υπό την προϋπόθεση ότι οι τελευταίοι υποβάλλουν σχετική αίτηση στο Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος. Η ίδρυση πραγματοποιείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Προστασίας του Πολίτη. Ταυτόχρονα για τη στελέχωση του υπό ίδρυση εθελοντικού σταθμού συστήνονται οι ακόλουθες θέσεις: μία (1) οργανική θέση Ανθυποπυραγού - Υποπυραγού, που τοποθετείται ως Διοικητής, μία (1) οργανική θέση Πυρονόμου, που τοποθετείται ως Αναπληρωτής αυτού και μία (1) Πυροσβέστη οδηγού. Αντίστοιχα Εθελοντικά Πυροσβεστικά Κλιμάκια μπορούν να ιδρύονται σε Ο.Τ.Α και σε Ιερές Μονές, με απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη στην πρώτη περίπτωση και με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, στην δεύτερη περίπτωση. Για τη στελέχωση των εθελοντικών πυροσβεστικών κλιμακίων προβλέπεται η τοποθέτηση έως και τριών (3) μόνιμων πυροσβεστικών Υπαλλήλων μέχρι τον βαθμό του Πυρονόμου από την υπάρχουσα οργανική δύναμη του Πυροσβεστικού Σώματος. Η ίδρυση οποιασδήποτε εθελοντικής πυροσβεστικής υπηρεσίας πραγματοποιείται υπό την προϋπόθεση της πλήρωσης των προϋποθέσεων που τάσσει το άρθρο 18 του παρόντος νομοσχεδίου δηλαδή:

- α) εφοδιασμός των Εθελοντικών Πυροσβεστικών Υπηρεσιών με κατάλληλα, πλήρως εξοπλισμένα, πυροσβεστικά οχήματα και ανάλογο εξοπλισμό.
- β) εξασφάλιση και συντήρηση των απαραίτητων χώρων και των κατάλληλων κτιριακών εγκαταστάσεων, των απαραίτητων υποδομών και των αναγκαίων παροχών κοινής ωφελείας για τη στέγαση των Εθελοντικών Πυροσβεστικών Υπηρεσιών.
- γ) παραχώρηση πυροσβεστικών οχημάτων και διαθέσιμου μηχανολογικού εξοπλισμού
- δ) Συντήρηση και επισκευή πυροσβεστικών οχημάτων και λοιπού εξοπλισμού.

ε) Τοποθέτηση πυροσβεστικών υδροστομιών και παροχή νερού στους Εθελοντικές Πυροσβεστικές Υπηρεσίες.

στ) Λήψη κάθε αναγκαίου μέτρου για την εύρυθμη λειτουργία των εθελοντικών Πυροσβεστικών Υπηρεσιών.

Ως περαιτέρω υποχρεώσεις των Ο.Τ.Α προβλέπονται και οι ενέργειες για την έκδοση άδειας κυκλοφορίας, χορήγησης πινακίδων και ασφάλισης των πυροσβεστικών οχημάτων που έχουν στην κατοχή τους και πρόκειται να διαθέσουν στην Εθελοντική Πυροσβεστική Υπηρεσία και η εγγραφή στον ετήσιο προϋπολογισμό των αναγκαίων πιστώσεων για τον εξοπλισμό των οχημάτων και μηχανημάτων και γενικότερα για την αντιμετώπιση των λειτουργικών δαπανών.

Περαιτέρω καθορίζεται η διάκριση των εθελοντικών πυροσβεστικών υπηρεσιών ως ακολούθως:

1. Εθελοντικός Πυροσβεστικός Σταθμός Α΄ Τάξης: εκείνος που διαθέτει κατ' ελάχιστον δύο (2) πλήρως εξοπλισμένα υδροφόρα πυροσβεστικά οχήματα και τριάντα (30) Εθελοντές Πυροσβέστες, από τους οποίους δέκα (10) τουλάχιστον να είναι οδηγοί με επαγγελματική άδεια Γ΄ Κατηγορίας και άνω.

2. Εθελοντικός Πυροσβεστικός Σταθμός Β΄ Τάξης: εκείνος που διαθέτει κατ' ελάχιστον τουλάχιστον ένα (1) πυροσβεστικό όχημα και μία (1) φορητή πυροσβεστική αντλία και είκοσι (20) Εθελοντές Πυροσβέστες, από τους οποίους επτά (7) τουλάχιστον να είναι οδηγοί με επαγγελματική άδεια Γ΄ Κατηγορίας και άνω.

3. Εθελοντικό Πυροσβεστικό Κλιμάκιο: είναι εκείνο που διαθέτει κατ' ελάχιστον ένα (1) πυροσβεστικό όχημα και δώδεκα (12) Εθελοντές Πυροσβέστες, από τους οποίους οι τέσσερις (4) τουλάχιστον να είναι οδηγοί με άδεια Β΄ Κατηγορίας και άνω.

Παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη να ρυθμίσει με απόφασή του ζητήματα σχετικά με την οργάνωση τη λειτουργία και τον αριθμό των Εθελοντών Πυροσβεστών των Εθελοντικών Πυροσβεστικών Κλιμακίων που ιδρύονται σε Ιερές Μονές. Περαιτέρω ορίζεται ότι οι εθελοντικές πυροσβεστικές υπηρεσίες υπάγονται διοικητικά και επιχειρησιακά στην επαγγελματική πυροσβεστική υπηρεσία στην περιοχή ευθύνης της οποίας εδρεύουν και εξουσιοδοτείται ο Διοικητής της Περιφερειακής Διοίκησης Πυροσβεστικών Υπηρεσιών, στην περιοχή της οποίας υπάγονται, να καθορίσει με απόφασή του τα όρια δράσης τους.

Άρθρο 16

Προαγωγή, Υποβιβασμός και Κατάργηση Εθελοντικών Πυροσβεστικών Υπηρεσιών

Με το άρθρο 16 καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία προαγωγής και υποβιβασμού των εθελοντικών πυροσβεστικών υπηρεσιών ανάλογα με την πλήρωση ή την απώλεια των προϋποθέσεων που ορίζονται στο προηγούμενο άρθρο του παρόντος νομοσχεδίου. Η προαγωγή και ο υποβιβασμός

πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη στην περίπτωση των Εθελοντικών Πυροσβεστικών Σταθμών Β΄ Τάξης και με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Προστασίας του Πολίτη στην περίπτωση των Εθελοντικών Πυροσβεστικών Κλιμακίων. Αντίστοιχα καθιερώνεται και η δυνατότητα κατάργησης των εθελοντικών πυροσβεστικών υπηρεσιών, σε περίπτωση μη πλήρωσης των απαιτούμενων προϋποθέσεων ή αδυναμίας ανταπόκρισης στις προβλεπόμενες υποχρεώσεις τους, όπως αυτές προβλέπονται στα σχετικά άρθρα του παρόντος νομοσχεδίου. Παρέχεται η δυνατότητα μετακίνησης των Εθελοντών Πυροσβεστών που προσφέρουν υπηρεσίες σε υπό κατάργηση εθελοντική πυροσβεστική υπηρεσία, σε άλλη επαγγελματική ή εθελοντική πυροσβεστική υπηρεσία εφόσον εκδηλώσουν σχετική επιθυμία. Ως προς τους υπηρετούντες σε αυτές μόνιμους υπαλλήλους, σε περίπτωση κατάργησης Εθελοντικού Πυροσβεστικού Σταθμού, θεωρούνται υπεράριθμοι μέχρι κατάληψης κενών οργανικών θέσεων σε άλλη Υπηρεσία του Πυροσβεστικού Σώματος, ενώ σε περίπτωση κατάργησης εθελοντικού πυροσβεστικού κλιμακίου, επιστρέφουν στις θέσεις που κατείχαν πριν τη μετακίνησή τους.

Άρθρο 17

Κίνητρα δημιουργίας Εθελοντικών Πυροσβεστικών Σταθμών και Κλιμακίων

Με το άρθρο 17 προβλέπεται η παροχή επιπλέον επιχορήγησης από τις πιστώσεις του τακτικού ετήσιου κρατικού προϋπολογισμού για την κάλυψη δράσεων πολιτικής προστασίας στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην περιοχή των οποίων λειτουργούν εθελοντικές πυροσβεστικές υπηρεσίες, εν είδει κινήτρου με σκοπό την ανάληψη πρωτοβουλιών εκ μέρους Ο.Τ.Α στην περιοχή των οποίων δεν λειτουργούν εθελοντικές πυροσβεστικές υπηρεσίες αναφορικά με την ίδρυση και λειτουργία τέτοιου είδους υπηρεσιών.

Άρθρο 18

Υποχρεώσεις Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Το άρθρο 18 ρυθμίζει τις υποχρεώσεις των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης αναφορικά με τις εθελοντικές πυροσβεστικές υπηρεσίες που λειτουργούν στην περιοχή τους, Οι υποχρεώσεις αυτές είναι οι ακόλουθες:

- α) εφοδιασμός των Εθελοντικών Πυροσβεστικών Υπηρεσιών με κατάλληλα, πλήρως εξοπλισμένα, πυροσβεστικά οχήματα και ανάλογο εξοπλισμό.
- β) εξασφάλιση και συντήρηση των απαραίτητων χώρων και των κατάλληλων κτιριακών εγκαταστάσεων, των απαραίτητων υποδομών και των αναγκαίων παροχών κοινής ωφελείας για τη στέγαση των Εθελοντικών Πυροσβεστικών Υπηρεσιών.

γ) παραχώρηση πυροσβεστικών οχημάτων και διαθέσιμου μηχανολογικού εξοπλισμού

δ) Συντήρηση και επισκευή πυροσβεστικών οχημάτων και λοιπού εξοπλισμού.

ε) Τοποθέτηση πυροσβεστικών υδροστομιών και παροχή νερού στους Εθελοντικές Πυροσβεστικές Υπηρεσίες.

στ) Λήψη κάθε αναγκαίου μέτρου για την εύρυθμη λειτουργία των εθελοντικών Πυροσβεστικών Υπηρεσιών.

Ως περαιτέρω υποχρεώσεις των Ο.Τ.Α προβλέπονται και οι ενέργειες για την έκδοση άδειας κυκλοφορίας, χορήγησης πινακίδων και ασφάλισης των πυροσβεστικών οχημάτων που έχουν στην κατοχή τους και πρόκειται να διαθέσουν στην Εθελοντική Πυροσβεστική Υπηρεσία και η εγγραφή στον ετήσιο προϋπολογισμό των αναγκαίων πιστώσεων για τον εξοπλισμό των οχημάτων και μηχανημάτων και γενικότερα για την αντιμετώπιση των λειτουργικών δαπανών.

Άρθρο 19

Κτιριακές Εγκαταστάσεις, πυροσβεστικά οχήματα και εξοπλισμός

Με το άρθρο 19 ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τις κτιριακές εγκαταστάσεις, τα πυροσβεστικά οχήματα και τον εξοπλισμό των εθελοντικών πυροσβεστικών υπηρεσιών. Ειδικότερα παρέχεται εξουσιοδότηση στον Αρχηγό του Πυροσβεστικού Σώματος να ρυθμίζει με απόφασή του τα ακόλουθα ζητήματα:

α. Τους ελάχιστους απαιτούμενους χώρους των κτιριακών εγκαταστάσεων και τον εξοπλισμό.

β. Τις τεχνικές προδιαγραφές των πυροσβεστικών οχημάτων και του εξοπλισμού τους

γ. Τις τεχνικές προδιαγραφές του λοιπού μηχανολογικού, πυροσβεστικού και διασωστικού εξοπλισμού των Εθελοντικών Πυροσβεστικών Υπηρεσιών.

Ορίζεται ότι με βάση τις ως άνω προδιαγραφές πραγματοποιείται η προμήθεια των πυροσβεστικών οχημάτων και του λοιπού εξοπλισμού από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τις Ιερές Μονές. Προβλέπεται περαιτέρω η δυνατότητα παραχώρησης πρόσθετου πυροσβεστικού και διασωστικού εξοπλισμού από το Πυροσβεστικό Σώμα προς τις εθελοντικές πυροσβεστικές υπηρεσίες και συντήρησης των πυροσβεστικών οχημάτων και του μηχανολογικού τους εξοπλισμού στα Πυροσβεστικά Συνεργεία. Επιπλέον δίνεται η δυνατότητα λήψης δωρεών από ιδιώτες, ιδρύματα ή άλλους φορείς σε διασωστικό και πυροσβεστικό εξοπλισμό, για κάλυψη των αναγκών των εθελοντικών πυροσβεστικών υπηρεσιών, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν τις προβλεπόμενες προδιαγραφές.

Άρθρο 20

Αρμοδιότητες των Εθελοντικών Πυροσβεστικών Υπηρεσιών

Στο άρθρο 20 του παρόντος νομοσχεδίου καθορίζονται οι ασκούμενες από τις εθελοντικές πυροσβεστικές υπηρεσίες αρμοδιότητες. Οι αρμοδιότητες αυτές είναι οι ακόλουθες:

α. Η κατάσβεση των πυρκαγιών, η λήψη και επιβολή μέτρων για την πρόληψη αυτών και η παροχή βοήθειας προς διάσωση εκείνων που κινδυνεύουν απ' αυτές.

β. Η εφαρμογή προληπτικών μέτρων προς αντιμετώπιση των κινδύνων και ζημιών που επέρχονται από πλημμύρες, σεισμούς, καταρρεύσεις, θεομηνίες, φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές.

γ. Η διάσωση και η παροχή κάθε δυνατής συνδρομής σε εγκλωβισμένα άτομα λόγω τροχαίων και άλλων ατυχημάτων, σε άτομα που εγκλωβίστηκαν σε ανελκυστήρες ή άλλους χώρους και εγκαταστάσεις, καθώς και σε άτομα που αποκλείστηκαν σε ορεινές δυσπρόσιτες περιοχές.

δ. Η ειδοποίηση των αρμόδιων Υπηρεσιών για τη μεταφορά των παθόντων από τις παραπάνω αιτίες σε Ιδρύματα παροχής ιατρικής συνδρομής ή περίθαλψης.

ε. Ο έλεγχος εφαρμογής των προληπτικών μέτρων που υποδεικνύονται από την Επαγγελματική Πυροσβεστική Υπηρεσία κατά του κινδύνου του πυρός σε συνοικισμούς, εργαστήρια, βιομηχανικές και βιοτεχνικές εγκαταστάσεις αποθήκες εύφλεκτων υλών, πολυσύχναστα δημόσια κέντρα και θεάματα, νοσοκομεία, κλινικές, θεραπευτήρια και γενικά εκεί όπου ανακύπτουν κίνδυνοι από συνωστισμό ή πυρκαγιά.

Επισημαίνεται ειδικότερα ότι οι ως άνω έλεγχοι ασκούνται μόνο από το μόνιμο πυροσβεστικό προσωπικό που υπηρετεί στις Εθελοντικές Πυροσβεστικές Υπηρεσίες.

Άρθρο 21

Κανονισμός Λειτουργίας Εθελοντικών Πυροσβεστικών Υπηρεσιών

Με το άρθρο 21 δίνεται στον Αρχηγό του Πυροσβεστικού Σώματος η εξουσιοδότηση να ρυθμίσει με πράξη του τα ζητήματα οργάνωσης, λειτουργίας και διεξαγωγής υπηρεσίας στις Εθελοντικές Πυροσβεστικές Υπηρεσίες. Πέραν αυτού ρυθμίζονται απευθείας από το παρόν νομοσχέδιο συγκεκριμένα ζητήματα που αφορούν στην λειτουργία και την οργάνωση των εθελοντικών πυροσβεστικών υπηρεσιών όπως το ωράριο λειτουργίας, η δυνατότητα εποχικής λειτουργίας ορισμένων εθελοντικών πυροσβεστικών κλιμακίων, η παροχή συνδρομής σε συμβάντα των οικείων επαγγελματικών πυροσβεστικών υπηρεσιών ή άλλων εθελοντικών πυροσβεστικών υπηρεσιών, η εκτέλεση καθηκόντων διοικητική εθελοντικού πυροσβεστικού σταθμού και προϊσταμένου εθελοντικού πυροσβεστικού κλιμακίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 22
Φίλοι του Πυροσβεστικού Σώματος

Με το άρθρο 22 του παρόντος νομοσχεδίου θεσμοθετείται ειδική κατηγορία εθελοντών πυροσβεστών με τον τίτλο «Φίλοι του Πυροσβεστικού Σώματος». Την ιδιότητα αυτή μπορούν να αποκτήσουν πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον το 15^ο έτος της ηλικίας τους. Οι έχοντες τη συγκεκριμένη ιδιότητα, δεν συμμετέχουν στο επιχειρησιακό έργο του Πυροσβεστικού Σώματος, αλλά προσφέρουν υπηρεσίες σε υποστηρικτικές του δράσεις. Επιπλέον παρέχεται εξουσιοδότηση στον Αρχηγό του Πυροσβεστικού Σώματος να ρυθμίσει με πράξη του ζητήματα σχετικά με τη διαδικασία απόκτησης και απώλειας της ως άνω ιδιότητας ως και να προβεί στη σύσταση ειδικού μητρώου καταγραφής των εθελοντών της συγκεκριμένης κατηγορίας.

Αθήνα

2011

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΠΕΓΛΙΤΗΣ	ANNA ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΤΡΟΥΜΑΝΗΣ	ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ	